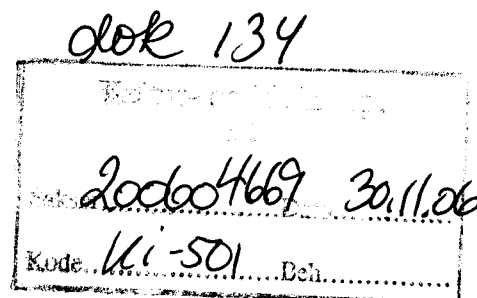

DEN NORSKE KIRKE
Prosten i Sandnes prosti
Eidsvollsgate 49, 4307 Sandnes

Sandnes 28.11.06

Det kongelige kultur- og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep
Oslo 0030

STATEN OG DEN NORSKE KIRKE – SVAR PÅ HØRING

Det henvises til mottatt *NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke*, og statsrådens anmodning om svar på høring innen 01.12.06.

I en høringsprosess med mange svar er det ikke uten videre lett å komme til orde. Jeg vil likevel holde fram at flertallet i Gjønnes-utvalgets konklusjoner oppleves reflekterte og svært aktuelle.

Nå det poengteres at 'statskirken' bør avvikles, henger det sammen med opplevelsen av at statens relasjon til Den norske kirke i sin nåværende form ikke er nødvendig for kirkens eksistens. At relasjonene mellom det norske samfunnet og Den norske kirke er sterke og tett sammenvevde er hevet over all tvil. Å videreføre dette anliggendet er den store utfordringen i den foreliggende høringsrunden. Det handler om hvordan staten bør komme til rette med sitt forhold til Den norske kirke som folkekirke – en kirke som favner mennesket fra fødsel til død – en kirke som er vesentlig i lokalmiljøet – en kirke som samler generasjonene, som skaper sterk tilhørighet og derfor også en dyp angst for å miste tilhørigheten. Folk er redde for å bli 'åndelig hjemløse'.

Kirkens økonomiske kår – ikke minst på lokalplanet – må det finnes en bedre ordning på i framtiden. Når fellestrådenes budsjetter oppleves som kommunale salderingsposter – står en i fare for å både miste verdifulle medarbeidere som hører til et moderne kirkelig arbeid, og komme i dramatisk etterskudd på vedlikehold av kirkebygg som er kulturhistoriske perler i kraft av alder eller arkitektur.

Om det skulle vise seg at den politiske behandling av relasjonene mellom Staten og Den norske kirke fører til at man opprettholder ordningen – bør ikke et status quo samtidig være en tilfredsstillende politisk tilstand som Den norske kirke bindes fast til og staten faller til ro med uten at man aktivt og positivt finner rom for bedre relasjoner hvor man går opp grenser, rydder opp i og fornyer forpliktelser for at Den norske kirke som folkekirke kan utfolde sitt kall og sin gjerning som en åpen, inkluderende, diakonal og misjonerende kirke.

Deres

Tormod Wasbø
Prost i Sandnes prosti

Vedlegg: Svar på spørsmålene til høringsinstansene

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Prosten i Sandnes prosti

Type høringsinstans

- ☐ Kommune
- ☐ Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- ☒ Prost
- ☐ Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- ☐ Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- ☐ Annen offentlig instans
- ☐ Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

- at enhver borger har frihet i valg av tro og livssyn
- at samfunnet aksepterer nærværet av ulike tros og livssynssamfunn
- at det norske samfunnet har historiske og kulturelle røtter knyttet til og vevd sammen med de kristne verdier
- at tros- og livssynspolitikk er et offentlig anliggende med samfunnsmessige konsekvenser og forpliktelser av etisk og økonomisk art

2. Den norske kirke som statskirke:

- ☐ Bør fortsette
- ☒ Bør avvikles
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Utfyllende kommentar: Relasjonene mellom stat og kirke bør endres på en måte som likevel sikrer folkekirken dens fortsatte plass i samfunnet, lokalt og nasjonalt og bidrar til at kirken framstår som forutsatt i kirkeloven: åpen, inkluderende, diakonal og misjonerende.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- ☐ Grunnloven
- ☒ Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- ☐ Lov om trossamfunn
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- ☐ Gjennom medlemsavgift
- ☐ Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- ☐ Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- ☒ Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- ☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

Valgordningene bør være som i dag

- ☐ Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

En gjennomgående representasjon fra sokneråd til et nyordnet prostiråd som avløser fellesråd, videre til bispedømmerråd og derfra til kirkeråd. Det ville skape et bredere anlagt engasjement.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- ☐ Ingen tillegg
☐ De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
x Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
☐ Det humanistiske verdigrunnlaget
☐ At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- X Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
☐ Kommunen
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- ☐ Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
x Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
☐ Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
☐ Vet ikke / ønsker ikke å svare

Utfyllende kommentar: Sammen med en nyordning av forholdet stat/kirke bør det etableres en økonomisk tilskuddsordning fra det offentlige som sikrer et forutsigbart vedlikehold av fredede og verneverdige kirkebygg og anlegg som omfattes av kulturminnelovverket.